

Dosarul nr.2rac-438/15

Instanța de fond: Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău: judecător – A. Miron

Instanța de apel: CA Chișinău: judecători – N. Traciuc, A. Doga, Iu. Cotruță

D E C I Z I E

18 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președinte judecătorul,
Judecători

Svetlana Filincova,
Tamara Chișca-Doneva, Elena Covalenco
Dumitru Mardari, Maria Ghervas

Examinînd recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Doner Kebap” în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Firma Comercială de Producție „Mebax&CO” SRL împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Doner Kebap” privind încasarea sumei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2015, prin care s-a respins apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Doner Kebap” și s-a menținut fără modificări hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 23 ianuarie 2015, prin care acțiunea a fost admisă,

C O N S T A T Ă :

La 24 decembrie 2013 „Mebax&Co” SRL s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva „Doner Kebap” SRL privind încasarea sumei. (f.d.2-3)

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că la 12 aprilie 2013 între „Mebax&Co” SRL și „Doner Kebap” SRL a fost încheiat contractul de antrepriză cu privire la fabricarea mobilierului nr. 13, prin care reclamantul s-a obligat să confecționeze 2 tumbe, un dulap și o teighea cu instalarea acestora în sediul clientului, iar pîrîtul s-a obligat să achite costul acestor lucrări în mărime de 14 029 lei. După finisarea lucrărilor angajații „Mebax&Co” SRL s-au deplasat la obiectul clientului „Twister Kebap”, situat în mun. Chișinău, bd. Moscovei, nr.6 și au instalat mobilierul. Prin acordul părților a fost stabilit că achitarea lucrărilor va avea loc după instalarea mobilierului. Clientul a recepționat lucrările fără a înainta careva pretenții, dar a motivat că la moment nu are posibilitate financiară de a achita lucrările efectuate și le va compensa mai tîrziu. Deși, reclamantul și-a executat obligațiile asumate prin contract, pîrîtul refuză achitarea plății, inclusiv și soluționarea amiabilă a litigiului. În

asemenea împrejurări „Mebax&Co” SRL a solicitat instanței de judecată încasarea de la „Doner Kebap” SRL a sumei de 14 029 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei sec.Rîșcani, mun. Chișinău din 23 ianuarie 2015 acțiunea reclamantei a fost admisă integral. S-a încasat de la „Doner Kebap” SRL în beneficiul „Mebax&Co” SRL suma de 14 029 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 420,57 lei. (f.d.53-55)

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 03 februarie 2015 „Doner Kebap” SRL a contestat-o cu apel, solicitînd casarea acesteia cu emiterea unei noi decizii, prin care acțiunea reclamantei să fie respinsă. (f.d.65-66)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2015 s-a respins apelul declarat de către „Doner Kebap” SRL și s-a menținut fără modificări hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 23 ianuarie 2015.

Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, la 28 iulie 2015 „Doner Kebap” SRL a declarat recurs, solicitînd casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărîri, prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă. (f.d.81-83)

În motivarea recursului recurenta a invocat că actele de dispoziție ale instanțelor judecătorești sînt nefondate, emise cu încălcarea esențială și aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural. Circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii nu au fost constatate și elucidate pe deplin.

Conform prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2015 a fost expediată recurentului la 05 iunie 2015. (f.d.80)

Fiindcă la materialele cauzei lipsește dovada recepționării de către recurentă a deciziei motivate, cererea de recurs, depusă la 28 iulie 2015, se consideră a fi depusă în termen.

În conformitate cu art.445 alin.(1), lit.b) CPC instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțînd o nouă hotărîre.

Verificînd legalitatea deciziei și hotărîrii adoptate în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul, depus de către „Doner Kebap” SRL, întemeiat și care urmează să fie admis din următoarele motive.

Colegiul lărgit reține că reclamantul s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva „Doner Kebap” SRL, solicitînd încasarea datoriei în mărime de 14 029 lei. În susținerea pretențiilor sale a invocat că la 12 aprilie 2013 între „Mebax&Co” SRL și „Doner Kebap” SRL a fost încheiat contractul de antrepriză, prin care s-a obligat să confecționeze două tumbe, un dulap și o tejghea contra unei remunerații în mărime de 14 029 lei. După finisarea lucrărilor angajații „Mebax&Co” SRL s-au deplasat la obiectul clientului „Twister Kebap”, situat în mun. Chișinău, bd. Moscovei, nr.6, unde au instalat mobilierul. Părțile au convenit că achitățile urmează a fi efectuate după instalarea mobilei. Clientul a recepționat lucrările și nu a avut careva pretenții, dar nu a dorit să achite costul acestora, motivînd că nu dispune de resurse financiare.

Prima instanță, soluționând litigiul, a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii, hotărînd de a încasa de la „Doner Kebap” SRL în beneficiul „Mebax&Co” SRL suma de 14 029 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 420,87 lei. Soluția instanței de fond a fost menținută și de către instanța de apel.

Cercetînd în ansamblu constatările instanțelor inferioare în raport cu materialele cauzei, colegiul lărgit reține că incorect a fost soluționat litigiul din următoarele considerente.

În speță, atît instanța de fond cît și instanța de apel au conchis că între părți a fost încheiat un contract verbal de antrepriză, potrivit căruia „Mebax&Co” SRL a efectuat lucrări, iar „Doner Kebap” SRL a refuzat achitarea. Fiindcă pentru încheierea contractului de antrepriză legea nu cere respectarea formei scrise sau autentice, relațiile contractuale dintre părți în viziunea instanțelor se probează prin factura fiscală, eliberată pîrîtului pentru lucrările efectuate, proiectul mobilierului, actul de predare-primire, confirmat prin semnătura a doi martori, din motiv că administratorul „Doner Kebap” Roman Voicu a refuzat să-l semneze, declarațiile martorilor Oleg Bologan și Eugeniu Martalog depuse în ședința de judecată.

Instanțele de judecată eronat au apreciat situația de fapt și au pus la baza hotărîrii respectivele probe.

Conform art. 946 Cod civil prin contractul de antrepriză o parte (antreprenor) se obligă să efectueze pe riscul său o anumită lucrare celeilalte părți (client), iar acesta se obligă să recepționeze lucrarea și să plătească prețul convenit. Caracteristic antreprizei este că antreprenorul își păstrează independența economică și operativă (în ceea ce privește organizarea muncii și a executării lucrării) și realizează lucrarea pe riscul său. Una din caracterele juridice ale contractului de antrepriză constă în faptul că acesta este un contract consensual, deoarece se încheie valabil prin simplul acord de voință al părților, nefiind necesară respectarea vreunei forme solemne.

Totodată, din sensul art. 210, alin.1) Cod civil rezultă că actele juridice dintre persoanele juridice trebuie să fie încheiate în scris, dacă valoarea obiectului actului juridic depășește 1 000 de lei.

Forma contractului joacă un rol important în raporturile juridice dintre părți fie cea ca condiție de valabilitate a actului juridic civil, nerespectarea căreia atrage nulitatea acestuia, fie forma cerută pentru probarea actului juridic civil, nerespectarea ei nu atrage nulitatea actului ci imposibilitatea dovedirii lui prin proba cu martori.

La caz, Colegiul lărgit remarcă că la materialele cauzei drept probă este anexat contractul de antrepriză cu privire la fabricarea mobilierului nr. 13 din 12 aprilie 2013, valoarea obiectului căruia constituie suma de 14 029 lei, care este unilateral semnat, doar de către antreprenor și nerecunoscut de către client în cadrul ședințelor de judecată.

Potrivit art. 118, alin. (1) CPC fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale, dacă legea nu dispune altfel.

În circumstanțele în care pîrîtul invocă neexprimarea consimțămîntului la încheierea contractului de antrepriză, reclamantul nu a probat cînd a convenit cu pîrîtul să instaleze mobila, ori din prevederile pct. 8.1 al contractului nr. 13 din 12 aprilie 2013

rezultă că antreprenorul urma să înceapă executarea lucrărilor din momentul confirmării achitării sumei de către client în contul său.

Tot din conținutul contractului și anume pct.2.1 și 2.2 reiese că lucrările se vor efectua în conformitate cu proiectul întocmit de antreprenor, coordonat cu clientul. Lucrările îndeplinite de antreprenor se vor specifica în Anexa nr. 1 al contractului.

Analizând anexele nr.1 „Specificația cantitativă și valorică” și nr.2 „Proiectul bunului” ale contractului de antrepriză, instanța de recurs conchide că acestea sînt semnate numai de către antreprenor, iar proiectul întocmit nu a fost coordonat cu clientul, ceea ce denotă caracterul fictiv al acestora.

În speță se invocă că „Mebax&Co” SRL a instalat mobilierul la obiectul clientului „Twister Kebap”, situat în mun. Chișinău, bd. Moscovei, nr. 6. Reclamantul nu a probat că lucrările au fost efectuate anume pentru obiectul „Doner Kebap” SRL și mobila a fost instalată anume în sediul obiectului clientului, ori din contractul de antrepriză și din actele anexate la dosar nu rezultă acest fapt.

Conform facturii fiscale seria FB0789775 din 17 aprilie 2013 din partea „Mebax&Co” SRL marfa a fost livrată șoferului Eugeniu Martalog, care-i angajat al reclamantului și nu al pîrîtului.

Unicul suport probatoriu care confirmă existența relațiilor contractuale dintre părți prezentat de reclamant îl constituie explicațiile angajaților „Mebax&Co” SRL, Oleg Bologan și Eugeniu Martalog, din care nu rezultă la ce dată au fost depuse și actul de predare-primire datat cu *17 aprilie 2012* și semnat tot de către acești angajați în calitate de martori, ce confirmă că clientul nu are pretenții la mobilierul instalat, însă a refuzat să-l semneze. Stabilirea cu certitudine a momentului instalării mobilierului reprezintă o circumstanță importantă pentru reclamant de a-și revendica dreptul de a pretinde plata lucrărilor, or prin prisma art. 968 alin. (1) Cod civil termenul de prescripție în interiorul căruia antreprenorul îl poate valorifica este de un an din momentul recepționării lucrării.

La caz, instanța de recurs reține că instanțele de judecată neîntemeiat și contrar prevederilor art. 210, alin. 1) Cod civil au pus la baza admiterii cererii de chemare în judecată depozițiile acestora. Mai mult ca atît, din declarațiile acestora nu rezultă cu certitudine la ce dată au fost efectuate lucrările, care lucrări au fost efectuate, ce mobilă a fost instalată, în cazul în care factura fiscală datează cu 17 aprilie 2013, iar actul de predare-primire semnate de către aceleași persoane datează cu 17 aprilie 2012.

În virtutea normelor legale, Colegiul lărgit remarcă că ansamblul probelor prezentate de reclamantă nu pot fi reținute drept probe admisibile, în confirmarea pretențiilor sale, or, în sensul art. 130, alin. (5) CPC, proba este declarată ca fiind veridică dacă instanța constată prin cercetare și comparare cu alte probe că datele pe care le conține corespund realității.

În acest context instanța de recurs reține și dispozițiile art.121 și art. 122, alin. (1) CPC, care indică că instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului. Circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

Sub aspectul celor relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de justiție constată netemeinicia acțiunii, deoarece reieșind din obligația probațiunii prevăzută de art. 118 CPC SRL „Mebax&Co” SRL nu a adus în susținerea cerințelor sale probe pertinente și incontestabile, care ar atesta legalitatea pretențiilor formulate față de „Doner Kebap” SRL precum și nu a făcut nici dovada existenței a cărorva obligațiuni neexecutate de aceasta față de sine.

Astfel, acțiunea reclamantei privind încasarea sumei de 14 029 lei urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Prin prisma art. 94, alin.1) și alin.3) CPC instanța de recurs consideră că în cazul în care acțiunea reclamantului a fost respinsă ca neîntemeiată urmează a fi respinsă și pretenția privind încasarea cheltuielilor de judecată suportate de reclamant prin achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii în mărime de 420, 87 lei.

Fiindcă circumstanțele pricinii au fost constatate de către instanțele de judecată ierarhic inferioare, nefiind necesară verificarea suplimentară a cărorva probe, Colegiul lărgit ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de „Doner Kebap” SRL, a casa integral decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe și a emite o nouă hotărîre cu privire la respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art. 445, alin. (1), lit. b), alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Doner Kebap”.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2015 și hotărîrea Judecătoreiei sec. Rîșcani, mun. Chișinău din 23 ianuarie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Firma Comercială de Producție „Mebax&CO” SRL împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Doner Kebap” privind încasarea sumei și se emite o nouă hotărîre, prin care se respinge cererea de chemare în judecată depusă de către Firma Comercială de Producție „Mebax&Co” SRL ca fiind neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecători:

Tamara Chișca-Doneva

Elena Covalenco

Dumitru Mardari

Maria Ghervas